

زیرک... پاشایک ل تاران... هونرم ندک ل لوتک! دکتار: م ولود ئیبراهیم حسان

۱۳۸۰/۸/۱ هه ول

ئەم جار ئەم نووسەندەدا باسی گۆرپی و ئاستی هونرم ندییەتی زیرک ناکەین ئە گۆرانی گوتن و داھەنانی بە وەندەدا ، هه رچەند ناوێشانەکش بە نازاناوی (هونرم ند) دەست پەدکات ، چونکە بەاو تەو و سەمەندراو کە زیرک ل و ئۆزێ دنگی هه ئناو یەکسەر وەک داھەندەرک و دنگەکی تایبەت خێ وەک (مام ستا) ماستاو هونرم ندی هونرم ندان ناساندو و تا ئێستاش.. پاش تەپە بوونی نزیک بە پەنجا سا بەسەر ل دنیا دەرچوونی.. هشتا بە هاوشان هه ر ل لوتکە دایە .

ئەمە باسی وشتەکی مەرقان و بەرزی کەمەییەتی هه تا ئادەییەکی وشتەکی ئەفسانەیی هونرم ند (حسان زیرک) دەکەین ، هه رچەند جار جار و لێر و لێو نموونەیی بە هەندراو تەو ، ئۆ و ش) چاوتەری و دسەباوی و سەخاوتی) بە وەند و بە هاوشان ! بە هاوشان.. چەن هه موو کەس دزانە هونرم ند حسان زیرک چەن ژیا نی ل ژەر سفر و دەستی پەکرد و ل ژەری ژەر ووی سفریش و کەتایی هات !! ئەم ژیا نەش سەتا نەهەت و نە تەمەنی نزیک بە پەنجا سا ئۆ و مەرفە هونرم ندی گرتووت و . بەمام ، ل هه ر کات و ل هه ر شوێنک و ل بەرامبەر بە هه ر کەسک .. زیرک هه ستی کرد بە بەرامبەر پەویستی بە یارمەتی ، باخشی ل و تەرو هه بوو و خاون مە و خانوو و پارێ نەبوو .. کە بەرچاو بەت و جەگیر ! ئۆ و چی هه بوو بە و پەپە دەر ووی و پەخشی و هاوکاری ئۆ و کەسی کردوو بە ئۆ و هیچ مەنەت بەسەر و کردن و چاو ل قەرد دان و کەیی بەت .. (من مەم نیە مە خەک .. مە عالەم!) (۱) ئەم فەرمایش مەزنە کەیی ل (کەانی مە لا ئەحمەد) خێ گوتەنی چایخانەییکی پەپوتی هه بوو! وەک مام ستا) ئۆ نووری سولتانی (۲) یش ل دیدار دوو مەدا باسی دیکات کە بەدوای دا دگە و دپەن چەتە فلان ناوچە ، (چوینە ئۆ و درنگانە بە تاریکی گەیشتین ، دشتاییکی تەخت و چرایکی کەم شوق ، سە چوار مەزی

شکاو کورسی لـ مـز شکاوتر، ئاگرکی خـلوزو حـسـن زیرک خـی !
 زیرک لـ بارـی ئـو شووینـو دـ : (نا.. پـمـخـشـ کاسی تـدا دـکـم
 !! هونـر لـ نـو کوردا قـدری نـما، هونـر بـمن کارکی نـکرد
 بـدوایا بچم !)(۳) لـم ئـگـار دـاو لـم دوورـ شارـودـاو لـ (نـوان
 دوو سـ کـودا چایخانـی کم هـه یـ ئـگـر بـن بـنن تـعـجـوب دـکـن
 !؟) بـ... لـم ئـگـار شـ لـ سـخاوت و دـسبـاوی و دـکراوی خـی
 ناکـو و ئـو پیاو گـو و ریدـ هاوار دـکا ودـ : من مـم نیـ ماـی
 خـکـ، ماـی عالـم . !! ئـو وشتـ مـزن و جوانـی زیرک و وشتـکی
 کاتی نـبوو و وشتـکی دـم دـمی و تـکتیکی ! نا.. وشتـکی -
 مادرزاد بود !- (۴) هـه ربـی هـه رکـسـک جارک و کـمـک زیرک
 دیدـ هـه ستی بـو دـسبـاوی و دـکراوی زیرک کردوو، زـرن
 ئـوانـش کـم و زـر باسی ئـم و وشتـی زیرکیان کردوو . زیرک
 پـاوی کی زـر هـه ندـ .. هـه ر هـه ندی لوتکـی لـ جوامیری و
 پیاوتی و لـهاتوویی و هـه کـوتـی، کـ پـویست دـکا لـ زـر
 و و و بـ زـر تیر لـیان بکـریتـو، ئـوسا ئـم زیرک
 دـناسین کـ چ کـسای تـی کی دـگـم نی مـژوویی جیهانی بوو !
 دـسبـاوی کی ئـفسانـی..

ئـم هـه موو لایک بیستوو مانـو خوـندوو مانـو تـو کـ لـ نـو ئـفسانـ
 کوردیـکان .. پاشای دادپـروـو میلـت دـستی واهه بوو زـر جار
 بـشـوو و ئـژ بـرگی خـی گـیو و بـ نـو خـکـدا سوـاو تـو بـ ئـوی
 بـ چاوی خـی حـای استـ قینـی خـک بـنـ ! زـر جار لـم
 گـو و سوـانـ پاشا فریشتـ ئاسا بـ هانای کـسانی لـقـوماوو
 پـویستـو و چوو و ژیانـی گـیون . ئـم و وشتـی خـ گـین و گـانی
 نـو خـک گـیشتوو تـ هـه ندک حاکم و خـلیفـکانی ئیسلامیش. لـ
 سـردـمی زـر کـن دا هـه ندک پاشا و حاکم بـ تایبـت پاشا ساسانیـ
 کوردـکان لـ شوـنـکی تایبـت بـردـکیان دادـناو پـیان دـگوت
 بـردی مرارـ !)(۵) کـسـک پـویستـی کی هـه بووایـ یان غـدرکی
 لـکرا بوا دـچوو لـسـر ئـو بـردـ وودـنـشت و هـه نـدـستا .. تا
 پـاشا دادی نـ پرسـباو مراری ئادا نـ کردبا ! پاشای وا هـه بوو
 (زـنگو) کی لـ نـو ماـی خـی بـنئارمووشی تـختوو و بـنـ کـ تا
 دـر و ی کـشکی پاشا یشتوو، بـ ئـوی هاوـاتی پـویست و
 غـدر لـکراو دـستیان بگاتـ بـنئارمووش و ایـهه ژـنن و دـنگیان
 بگاتـ پاشا .. پاشا بـ دـنگیان و بـت !! (۶)

بـ پاشایـکی واقعی و ئـفسانـی کی ئاسانـ یارمـتی
 هاوـاتی کی وـلاتـکی خـی بدا بـ پارـ لـو خـزینـ زـری کـ
 لـ بـردـستی و بـو دـسـاتی کـ هـه یـتی، دادی پـرسـ !! بـم
 هونـرمـندکی ووتـی بـ دایک و باب گـورـبووی بـ جـ و بـ کـس و

بە دەرێ نەو سوقاقان ودرەبە دەرێ نەو وەتەن.. !! ئەو پارێ و ئەو
هەزە لێ کوو بەندە تا یارمەتی خەڵک بدات و دادیان بپرسێ !! سەبەرت
هە بە و پەلە مەکە بۆی کۆردم !! باسی ئەم یارمەتی دان و
دادپرسی نەو (پاشا بە تاج) و (بە عیەت) ت بە دەکەم .. ئەو
پاشایە هونەرماند (حەسەن زیرەکی) (۷) خەڵکی ، ئەو ئەو پاشایە و
لێ تارانێ پایتەختی ئێرانیش پاشادێ !! ؟ هە ندەک نموونەیی سەخاوت
و پارێ بە هە ند هە ئەگرتنی زیرەکی :- خوێندەواری خەش و یست .. جارێ
با هە ندە نموونەیی ئەوت بە بەهەنمەو کە زیرەکی چەن سەیری (پارێ)
ی کردوو و لێ چ ئەژو ئەژگارەکیش .. (ابیعە خانم) (۸) دوا خەزانە
زیرەکی ولێ ئەزانە دوازی و بە کارو بە پارێیی زیرەکی دێگەیتەو و
دەیی : بەو دوازیی کە زیرەکی دێچوو بە شایە و ئاھە نگان .. خەڵک
زەر پارێ دادنا ، پارێییکی زەر کە دەبوو و ، زیرەکی هە ر بە پ
پارێکەیی بەسەر مەسێزەندەکان دا بەش دەکردو پۆلەکی بە خەیی هە
ئەدەگرتەو ! دێمگوت : زیرەکی ئاوانا بە ئاخر ئەمەش پەویستیمان بە
پارێ هە یە ؟ ! لێو ئەم دا زیرەکی دێگوت : ئا بە . . ئەوانە خاون
منداڵ و پەویستیان پەیی تی ، من و تە دوو کەسین نا ئەک هە ردە بە
بێخوێن ! ؟ ئەرێ ئەم سەخاوتە .. سەخاوتەکی شەتەن و ئەفسانەیی نیە
؟ ؟ بەیی . . تەواو شەتەن و ئەفسانەیی ! ئەو سەخاوتە پە لێ شەتە و
ئەفسانەیی شە هە ر لێ پاشایەکی شەت و ئەفسانەیی و ئەک زیرەکی
دەو شەتەو !

میدیایانم لێ باسی : (زەماوەندی سەید عەزیزکووی شەخ عەبدولای
ئەفەندی) (۹) .. دێگەیتەو و دێگەیی حاجی سەید عەبدولای ئەفەندی
ژنی بە سەید عەزیزی کووی هەنا لێ تەو رگە و مەرگەووی لای
ئەزایی ، لێ لایەن ئەرتەش و پردیان دانا بوو لێ سەر چەمەکە کە خەڵک
بە پەیا بەن بە سەر زەماوەند ، زەماوەندەکی یەکجار گەورەبوو ،
خەڵک لێ ئێران و عێراق و تورکیا و وسیا بەشداریان تەدا
کردبوو ، ئەمەش لێو بووین ، لێ هونەرماندانی تر ماملە و مەلا حوسەنی
عەبدولا زادە لێو بوون . من تەنیا خانمەک بووم کە لێ مالی شەخ
ئەو ئیزنە و شانازیەم پەدرابوو کە واریدی دیو خانە پیاوان بێم ، لێ
دیو خانە هە موو ئاغاواتی پووێدار دانیشبوون و گەرانیبەژان
گەرانیان دێگوت و بە گوێرەیی داب و ئەسمی کۆردەواری شاباشیان
وێردەگرت . حەسەن کەواو پانتەلەکی زەردی لێ بەردابوو ، ئەوکات
تەنیا ئارەزوومان بوو کە چوارمانگان بوو . هە رلێ کام ئاغاواتەکان
بە چاوەکەری ئەوانی تر و ئەقە بەرایەتی ، شاباشی زیاتری دەدا ،
حەسەن ئەو ئەندەیان شاباش دا بوو کە دانیشبوو لێ نەو ئەسکە ناسدا
وون ببوو ، سەرم بەردە پەشوو و گوتم حەسەن تەکات لێدەکەم ئەو
پووێانە هە ئەگەر ، گوتم بەقسەت دەکەم ! گوتم ئەو پوولەکی زەر

وَلَلَّ تَهْ مَوْتَرِيبْ نِيتْ ! تَهْ دَهْ نَگي كُورْدَتْ لَهْ گَهْ رُو دَهْ تَهْ دَهْ رَهْ ، تَهْ گِيَانِي ئَارَهْ زُوو دَهْ سَتْ لَهْ وَاَنَهْ مَدَهْ ، ، حَهْ سَهْ نْ هَهْ سَتَا سَهْ رَهْ و پَانَتَهْ كَهْ ي دَا تَهْ كَانْدَهْ كَهْ تَهْ نَانَتَهْ ئَهْ سَكَهْ نَاسَهْ كِي پَهْ وَهْ نَهْ بَهْ ، تَهْ وَاوَهْ ئَهْ وَاغَاوَانَهْ ي لَهْ وَهْ بُوون ، نَهْ نَگِيَانْ زَهْ رَدَهْ هَهْ گَهْ اَهْ ، حَهْ سَهْ نْ لَهْ گَهْ مَهْ هَا تَهْ دَهْ رَهْ ، مَن بَهْ و سِيْن و سَاَهْ كَهْ مَهْ وَهْ حَهْ سَهْ نَهْ كِي ئَاوَام هَهْ نَا بُووَهْ بَار ، مَن دَهْ مَگُوت تَهْ هُونَهْ رَمَهْ نَدَهْ كِي دَهْ نَگي كُورْدَهْ بَهْ وَا وَا لَا دَهْ گَهْ يَنِي .) سَهْ يَرَكَهْ نْ بَرَا خُوَهْ نَدَهْ وَاَرَهْ كَانَم ، زِيَرَهْ كَهْ لَهْ لَهْ نَهْ وَا ئَهْ وَا هَهْ مَوو پَارَهْ زَهْ رَهْ هَهْ دَهْ سَتَهْ تَهْ وَهْ خَهْ ي دَا دَهْ تَهْ كَهْ نِي وَا تَهْ نِيَا ئَهْ سَكَهْ نَاسَهْ كِي شْ بَهْ خَهْ ي هَهْ نَا گَرَهْ . ئَهْ مَهْ كَارَهْ كَهْ هَهْ رَهْ لَهْ زِيَرَهْ ك دَهْ وَا شَهْ تَهْ وَهْ . سَهْ رَنَجَهْ كَهْ : وَاَهْ خُوَهْ نَدَمَانَهْ وَا خَا تُوو مِي دِيَا دَهْ ي؛ مَن بَهْ حَهْ سَهْ نْ مَگُوت ئَهْ وَا پُووَهْ وَا پَارَهْ يَهْ هَهْ مَهْ گَرَهْ تَهْ مَوْتَرِيبْ نِيتْ وَا تَهْ دَهْ نَگي كُورْدِي ، هَهْ رُو هَا دَهْ مَهْ مَن بَهْ وَا سِيْن سَاَهْ وَهْ حَهْ سَهْ نَهْ كِي ئَاوَام بَار هَهْ نَا بُوو !! دَهْ سَتْ وَا دَهْ مِي مِي دِيَا خَانَم خَهْ شْ بَهْ تْ كَارَهْ كِي چَا كِي كِرْدُووَهْ وَا مِي Dِيَا كَارِي گَهْ رِي لَهْ سَهْ رْ زِيَرَهْ ك هَهْ بُووَهْ خَزْمَهْ تِي جَوَانِي زِيَرَهْ كِي كِرْدُووَهْ ، هَهْ R بَهْ يَهْ زِيَرَهْ ك دَهْ ي؛ ژَن وَا مَهْ رَدَهْ ك بُووِيْن ژِيَا نَهْ كِي خَهْ شَمَان هَهْ بُوو. بَهْ مَام سَهْ خَاوَهْ تِي زِيَرَهْ ك مَادَهْ R زَا Dَبُووَهْ (١٠) ، زَهْ R پَهْ شْ نَاسِيْن وَا خَوَاسَتَنِي مِي Dِيَا خَانَم زِيَرَهْ ك سَهْ خَاوَهْ تِي خَهْ ي نَوَا نَدُووَهْ وَا دَهْ سَبَهْ وَا ي كِرْدُووَهْ ، ئَهْ گَهْ R لَهْ وَا مَامِي مِي Dِيَا خَانَم گُو تُووِيَهْ تِي بَاشْ وَا بَهْ قَسَمَتْ دَهْ Kَم ، ئَهْ وَا دَهْ ي مِي Dِيَا خَانَمِي اَگَر تُووَهْ وَا خَهْ شْ وِي سَتِي خَهْ ي بَهْ دَرَبَهْ وَهْ ، دَهْ نَا زِيَرَهْ K بَهْ خَهْ ي لَهْ وَا پَارَهْ Bَهْ هَهْ نَدَهْ لَهْ گَرَتَنَهْ مَهْ ژُووَهْ Kِي Dَرَهْ ژِي هَهْ يَهْ Kَهْ Lَهْ گَهْ مَهْ ژُووِي ژِيَا نِيَهْ تِي . ئَهْ وَا تَهْ مِي Dِيَا خَانَم هَهْ R خَهْ ي لَهْ وَا مَامِي پَرَسِيَا رِي Kِي Tَر Dَهْ ي؛ (حَهْ Sَهْ N زَهْ R قَسَم خَهْ شْ بُوو! زَهْ R نُو كَتَهْ Sَهْ Nَج وَا Bَهْ نِي هَا يَهْ T دَهْ Sَت وَا Dَهْ BَاZ بُوو. قَهْ T لَهْ Bِي رِي ئَهْ وَا نَهْ Bُوو قَهْ اَنَهْ Kِي Bَهْ Bِي Kَا Bَهْ Dُوو قَهْ اَن ! ئَهْ گَهْ R دَهْ Sَت وَا Bَرَا Dَهْ Rِي Bَهَا Tَا يَهْ Tَهْ ئِي رَا ن ، دَهْ ي گُو ت ئَهْ گَهْ R دَهْ Sَتِي مَن Tَهْ وَا وَا ي مَا مَهْ Kَهْ M ب_Kَا Bَهْ هَهْ لَهْ Kَهْ يَهْ K وَا Bِي Dَا Bَهْ Dِيَا R_Dَا ، ئَهْ وَا Kَا Tَهْ Lَهْ هَهْ مَوو Kَا Tَهْ K خَهْ Sَحَا تَرَم ، هَهْ Nَدَهْ Dَهْ Sَت وَا Dَهْ BَاZ بُوو، ئَهْ وَا حَا وَا Tَهْ Bَهْ Mَنِي ش Sَهْ Rَا يَهْ Tِي Kِرْدَبُووَهْ ،) ئَهْ وَا Tَهْ Mِي Dِيَا خَانَم Dَهْ ي . . . Sَهْ Xَاوَهْ Tِي Zِيَرَهْ K هَهْ Nَدَهْ گَهْ وَرَهْ Bُوو Kَا Rِي Lَهْ Mَنِي ش Kِرْدَبُوو ، وَا Tَهْ Mَنِي ش Lَهْ وَا Fِي Rِي Sَهْ Xَاوَهْ T Bِيووم !

مِي رَاZَا Kَهْ Rَهْ M خَهْ شَنَاو (١١) دَهْ نُووسَهْ Kَهْ ئَهْ Bُووسَهْ Bَا ح وَا Mَام جَهْ لَال Lَهْ هَهْ وَا Bَرَهْ وَا هَا Tَبُوون وَا Mِيوَانِي مَن Bُوون ، Zِيَرَهْ K Lَهْ Tَا Rَا N جَهْ Mَاءَهْ Tَهْ K هَا Tَبُوون Kَهْ پَهْ يَا N دَهْ گُو Tَن (BَاZ_R_Gَانِي ئَاوَاZ) (١٢) ئَهْ وَا Nَهْ Dَهْ گَهْ اَن وَا هُونَهْ Rَمَهْ Nَدُو دَهْ Nَگْ Xَهْ شِيَا N دَهْ Bَر_Dَهْ Tَا Rَا N وَا گَهْ Rَا Nِيَا N Bَهْ Tَهْ Mَا R دَهْ Kِر_Dَن وَا پَارَهْ ي Bَاشِي شِيَا N پَهْ Dَهْ Dَا N . ئَهْ وَا Dَهْ M Bَهْ Dُوَا ي Zِيَرَهْ Kَهْ وَا هَا Tَبُوون . وَا پَهْ شَنِيَا Rِي پَارَهْ Kِي Zَهْ Rِيَا N Bَهْ Zِيَرَهْ K Kِرْدَبُوو، Zِيَرَهْ K Lَهْ گَهْ اَن يَا N Nَهْ چُوو Bُوو! BَاZ_R_Gَا Nَانِي ئَاوَاZ Lَهْ Zِيَرَهْ K Tُووَهْ Bِيوون !

میرزا کریم دلی : من گوتم براکم باشتربوو چووبای استه
 ئوانه میوانی خه شویستن بام ، برژو وندی تهش گرنگه ، زیره
 دهه . ئا ئهستا چه ند که سانیک له (تههران) وه به لام هاتبوون ،
 سوودی زهریشی بهم تیا به و زهریش چه ورنه بام ، من دیداری نه وه له
 پارو و پوو له ئوان زهر به چاکتره ، به تایبته که خزمه کانی تهش به
 سهردانت هاتوون وا ئهزانم به لای من و ته هاتوون چونکه جیاوازی من
 و ته نی به!) زیره که برده وام ده به و دهه: (بهام ، نه من بهه استه
 نه بهم و خهشت و هه رکه سه کی نه من بناسه نه زانه ههچ کاته که
 دهستایه تی و پیاو تهیم به پارو نه گه یو ته وه . پارو نه مه بو ته
 و سهله ی ژیان ناچارین هه نه که هه وه به بدین تا ئهحتیاجی
 برده سته خه که نه بین ، من نه مه نه مه به سه و ده وه مه نه دیم ناوته
 چونکه من بهم جه ره له بهر چاوی خه که جوانم ، خهشم ئاوام به چاکه و
 له و نه دانی خه م ازیم .) بهه : نه مه پارو به هه نه هه نه گرتن و
 نه به دهست و براده ران و پیاو تهی کردنه هه ره له زیره که جوانه .

زیره که نه گهر به دوا ی پارو دا گه ابووا و هه وه ده وه مه نه دنی و خه
 گونجاندنی دابوایه . هه نه ده به سه بوو به زمانی فارسی و گهرانی به
 ده سه اته نه رانی گوتبا ، گوتبا ی چاکیشی ده گوت !! نه وه ده بوو به
 به که له ده وه مه نه دترین و هونه رمه نه د و ناودارترین گهرانی به نه
 ئیرانی ! بهام ، زیره که کورد و به کوردی قسه ده کاو گهرانی به
 کورد دهه . نه مه زهر به ده سه زی و هوشیاریه وه ده کات و نه رکه
 هونه رمه نه دیی و سه رکردایه تی و په شر و وایه تی و پاشایه تی خه ی و په له
 هه ژاری و خه راگری وه برده وام ده کات و دوا جار له هه ژارترین
 نه زانی هه ژاری خه ی و به جه و به ما و به که سه و به مه یی و
 مه یخانه یی دا (په رزی هونه رو کورد بوونی خه ی) (۱۳) ده اته سه ره
 نا سه شکه نه و به هه تا هه تایه به شه هیدی و به سه ره به رزی
 ده مه نه ته وه ، به هه تا هه تاه ی بولبول ئاسا و زیره کانه ده جریکه نه
 ! سه رده مه پاشایه تی زیره که . (۱۴)

له چاو په که و ته نه کی زهر گرنگ و له گه که سایه ته کی زهر گرنگ ،
 مامه ستای نووسه رو و ره گه ی ناوداری کورد (مه مه دی مه زانی) (۱۵)
 که له گه به نه ز (مامه له ی یاسه مه نی) (۱۶) دا کردوو زهر با به ته
 گرنگ له ژیان ی زیره که باسه ده کات ، جه خه ی خزمی زیره که و له گه ی
 ژیاو ، نه وه ده یگه یته وه خه ی تیدا بوو و به چاوی خه ی بینویه تی و
 له تاران له نه و ماهی زیره که دا ژیاو و کاری کردوو .

کارکردنی مامه له ی له ماهی زیره که . مامه له ی به مامه ستا مه مه دی
 مه زانی ده گه یته وه دهه: (زیره که . خه به ری منی زانی . کاغه زی
 نووسی له کاکه مینه (۱۷) ، له ی هه رچی هه ی ته بیفره شی و به نه
 نه ره من و میدیا له ره جه گامان زهر خه شه و مواجیهی بشمان (۱۸) زهر

، برناممان ل تلل فزین و ل ادیه هه ی(۱۹)، منیش ل گ
خزانم هه ستام سواری ق تار بووم و چووم ب تاران ز ر پ خشا
بوون کاک حسان گوتی : برال ئمن هه میش پم ناکر ل گ
میدیا بچم ب ئستگ ، میدیا دب هه موو شوک بچ ، ئژ وای
من مهمانم دب ، ئژوای کارکی ئیداریم هه ی ، ناکر و ناب
میدیاش ب ت نیا بچ . براکانیشی بیان ناکر ل گئی بن ، دب
ل گ میدیا بچی ب ئیدار و خزانیش نان و چایمان ب ساز کا ،
هه رچوارمان مود تک ل و ز ر ب خشی گوز رانمان .) پاشای تی
دستی پ کرد . ل موسافیرخانئی حقیقت (۲۰) ..

علی ب ردوام دب ب مام ستا محم دی م زانی ت ماری د کاو
مام ستا (برایمی ف رشی)(۲۱) یش دینووس ت و و ب لوی د کات و :
مام علئ یاس م نی د ش وان و ابو کار ل ادیه یان ت فزین
درنگ ت و او د بوو ، ک د ویشتن و ، د یگوت ن خ ر جار با بچین
سرک ل م سافیرخانئی حقیقت هه ئنین بزانیین برادر ری کوردی
ل ی . کوردی ناسیاو ن ناسیاوی ل بای غیری مومکن بوو
حیسا ب کئی دب ست و د یبرد و ما ی ، ئاغای مودیر ک د یگوت ئاغا
پولی داو ، کرئی م نزلی داو ، د یگوت هه رچی ک ب ع دی خ م
، ئمن دب یب م و ئ و میوانی مند . هیچ شوک وان بوو ب
میوان بچین و ، ل کوردستان و ، چ ل شمال و چ ل ن و تورکان ، چ
ل م نگور ، ل گ روک ل دیبوکری ل فیزولا بگی ب واسیت
ز مبیلا و ک من ل و ف راش بووم و ن هارک شامک میوانی حسان
زیرک د بوون ، میوانی ب ح د ز ر بوو .) هاوکاری پاشا زیرک ب
زیندانی و ن خ شان . مام علی ب رد و ام و د گ یت و
داد نیشتن ی ک ناگا ن ف ر ک د هات ، د یگوت ل زیندان م ر خ س
بوویم پولم نی ، ف ور ن ب خ ی س د ۱۰۰ تم نی داد نا س
ک ش ف ک (۲۲) ، ئ و وختی س د تم ن ب ۶۰۰۰ ، ۵۰۰۰ ی ئ ستا بوو ، د گ
پولی ب ک د کرد و هه رک س ب ئ ندازی خ ی ۱۰ ، ۳۰ ، ۲۰ تمان کا برای
ب د کرد ، خ ب ریان د دا ن ف ر ک ل زیندان ، حسان زیرکی
د خواز ، د یگوت علی باب یین ، د چووین ب زیندان جا یا
ب ز بری پ یا ب ز بری کاغ ز و ئیدار (۲۳) ، ن جاتی د دا . د
ئاوا بوو! چ ند د ست و ژنبراکانی و برادر ری وک ئ و ن سیح تی
ئ و کا برای یان د کرد ، کا حسان تو داهات ز ر و مواجیت ز ر
مواجبی ی کتان پ سم ند (۲۴) بکن ، ب عد ن ئ ولادتان دب ، با
بتان ب با ماشینت بب ، د یگوت کو م ل م گ یت و ن خوا ئ منی ل و
ح ح گ یان دوو ت ئ م ح . ئ ئ و ک خزمی خ م ، برای هاو شیریم
ل گ م بوو شاگرد قاو چی بووم ، جاری و ابو و باوک و براکانم
د ریان د کردم ، ، ئ چووم ل پشت د رگا د پا ام و ، علی

دډرگا کډم لډ بکډو ډ جډگا نيډ لډي بڅوم ، دډريان دډکردم ډ ډگام نادا ، کاکم درم دډکات ، ئډمن ئاوا بووم ، ئډلان بډو مډرام ډ گډيشووم دډعيډو تډکډبورم لډ پډيدا بډ ؟ ماشډنم بډ چيډ ؟ هه رچي ماډي منډ هې خډډکډ و هې خډډکيس هې منډ ، هيچي پډزمډندي نډبوو ، دډيانگوت حډسډن گيان ئډو نډخډش لډ نډخډشانډيډ ، دډډډي ئډو نډ خډشډي مډعلوم(۲۵) دډکرد ، کډيډ خډډکي کوډيډ ، هه ر بډ نډوبانگ حډسډن زيډکيان بډ هه ډداوډ ، نډيدډناسين ، بډ پوډي خډي بډي چي بډجي دډکردن ، پوډي دکتډري بډ دډداو بډډډي دډکرد ، پياوډکي ئاوا سډخي بوو.) ئډستا خوډندډواري خډشډويست بډت ډوون بووډو کډ زيډک پاشايډکي سډخي و دډست و دډ بډاوډ ! جا کډي پاشاکان ئاوا سډخي بوونډ ؟ ئډوان وډات و خډزينډي وډات و ئابووري و داهات و لډ شکريان لډ بډردډست بووډ ؟! زيډک ئډوډي بډ هونډرډکډي پډيداي دډکرد .. بډو سډخاوډتډو دډيدا بډ خډډکډ کډ ، زډرجيايډ لډگډډ ماډي پاشاو داهاتډکډي ! ئډرډ زيډک لډو ماوډيډي پاشايډتيډکډي دا چډند کډس يارمډتيان لډي وډرگرتووډ ؟ ئډو بډ ډډزانډ هه ريډکډي چډنديان پوډ لډ وډرگرتووډو چ يارمډتيډکي داون ؟ ئډو بډجي ئډو بډډډزانډ .. خډيان ئډگډرنډماون کډس و کاريان بډجي باسي ئډو يارمډتيډ ناکډن کډ زيډک يارمډتي داون و شانازي پډو بکډن ! چ شانازيډکډ بډ کډسډک و خانوادډي کډ زيډک هاوکاري کردوون ! (۲۶) دډزانن ئډو يارمډتيډ ج يارمډتيډکي پاک و پيرډزډ ؟ يارمډتي چ پاشايډکي هه ژارو شډت و ئډفسانډي و مرډقدډستډ؟!

بـدوا داچوون .. (۲۷) زـر جار پـشاو سـرک وـزیران و وـزیر بـدوا
 هـه وائـکـو دادـچن کـ پـیوـندی بـ ئـوانـ و هـه بـت کـسـک داوا
 یارمـتی لـکردـبن و لـ میدیاکان بـاوکرا بـتـو و لـ و کاتـانـ
 دـسـاتی خـیان بـ یارمـتی هاو ولاتیـک بـ کار دـنن و بـ ماـی
 دـوـت یارمـتی دـدن ! ئـو و ئـگـر وـم بـدـنـو ! بـم ،
 سـیرکـ.. پـشای ئـم چـن بـ دوا هـه وائـکی ئـنام دادـچـ ؟
 مام عـلی دـگـیتـو و دـو شـو وکیان میدیاخانم دوا نان و چا
 خواردن ئـنام یـکی هـناو گرتی بـدـستـو گوتی حـسـن ئـم
 ئـنام یـت بـ بخوـنمـو ؟ گوتی ئـر وـلا ؛ گوتی، چ فایدـ پیـی
 دـتـنگ دـبی ، گوتی نا وـلا بـم بخوـندـو بزانم چیـ ؟ کـ
 خوـندیـو نـفـرک لـ مـ ها باد نووسـبوی .. ئـمن مودـتـک زـر
 زـلـیلـم عومریشـم ۲۲ ساـ ئـلان سـروـت و سامانی بام خـلاس بوـ
 خـزان و منداـکیشـم هـه یـ، دـمـو و تـلاقی بـم و زـگاری بـم هـچـم
 پـ پـیدا نـبـ ، ئـایش (۲۸) بـ موسلمانیک کـ و سـیلـیک بـ من
 فـراهـه م بـکا بـچـم خیابان نـفـقـی خـمی پـ پـیدا کـم و بـهـنـمـو
 ماـی بـ ئـو منداـم ، حـسـن بـو زـر مـلول بوـ، زـر دـی تـنگ

بوو گوتی میدیا دووبارې بېم بخوښه وو! حېسېن ئې و شېو ئې وقاتی
تا بوو! سېښه هه ستا ښی بې ئېستگای اادیې نامېښکی و ږگر
بې شېرو خورشید ئې و شتانه یې لېو هه بوو لېو چرخانه دانېښکی کی
و ئیجازی خواست و لېگې میدیا خانم چوو بې مېه باد سی ږژ لې و
ماوې ښویشانی ئې و کوښی دیېوې . کوښی فېری ئې و چرخې کرد زېر
خېشا گېږایېوې!) ئېستا براکېم تې بې زیرېک پاشا ښ بوو! هیچ
پاشا و سېخی و دېسېږاویکی ئاوات دېوې و هیجی ئاوات خوښدوتېوې؟
ئېوې زیرېکېوې پاشایېتی بې هه ژاری خېږېوې دېکات .
شیکردنه ووېو خاښې ندکردنی پاشایېتیدکې زیرېکې .

ئېمې کردېوې پاشایېکانی زیرېکمان خوښدوتېوې و بیستووې ، ئېستا
هېندې لې بېردېستېوې بې تایبېت ئېوې مام علی سېمېنی هاوېوې و
هاوتېمېن و خزمی زیرېک گېراویېتیدېوې و تایبېتې بې سېردېمی ژیانی
لې تاران، چېن دېنیام ؛ زیرېک ئې و کردېوې و پاشایېانی لې هه
مووږ ناخېکانی ژیانی دا کردوې ، بې شېوازی جیا جیا پاشایېتی!
۱ - شېوانې و ابوو کار لې اادیې یان تېلېفزیېن درېنگ تېواو دېبوو،
کې دېښتیدېوې ، دېیگوت ښخېر جارې باچین سېرېک لې
موسا فرخانه یې حقیقت هه ښېنېن بزانیېن برادېری کوردی لېږې . - ئېوې
هه مان ښوې پاشایېانی ئېفسانه یېږې ، کې شېوان بېدوای کېسانی
مېښت دا دېگېږان، تیارمېتیان بدېن، زیرېکېش هه ر ئاوی کردوې
!

۲ - کوردی ناسیاو ښ ناسیاوی لېبایې غېږې مومکین بوو، حېسابېکې
دېښت و دېبردېوې ماږې ، ئاغای مودیرېکې دېیگوت ئاغا پوې داوې
، کرېمې نزلې داوې ، دېیگوت هه رچېکې بې عېدې خېم ، ئېمن
دېږېمېوې ، ئېوې میوانی منډې . - هه رگېز پاشاکان یارمېتی
کېسېکیان ښدېداکې پېویست ښ بوایې ! بېږمېم، زیرېک پارېی ئېوې
کېسانې دېدات لې ئوتېل کې پېشتر پارېی خېان داوې ، بېږمېم؛ زیرېک
ئېوې کوردانه یې خېمان لې تاران بې میوانی خېی دېزانې ، لای ئېوې ئېوې
بېس نېږ کې دېیانېتې ماږېوېوې دېږمېم میوانی منن ! پارېی
ئوتېل کېښیان بې دېدات ، کې کوردی خېمان پېشتر پارېی خېی داوې !

۳ - هیچ شېوېک وانې بوو بې بې میوان بچینېوې ، لې کوردستانېوې ، چ
لې شېمال وچ لې ښو تورکان ، چ لې مېنگوې ، لې گېروک لې دیوکری لې
فېزولا بېگې بې واسیتې زېمېلېوې کې من لېوې فېږاش بووم
وئېوانېم دېناسیېوې ، ئاغاو ښعیت ، شارستانی و فېلا هه مووی
دېهاتن، هه رچې دېهاتې تاران ښهارېک ، شامېک میوانی حېسېن زیرېک
دېبوون ، میوانی بې حېدی زېر بوو . - ئېگېر پاشا ئېفسانه یېږېکان
ساږې چېند شېوېک ئاوا بې ناو شارداد گېران ، بېږمېم؛ وېک مام عېږېی
دېږمېم : زیرېک هیچ شېوېک بې بې میوان ښدېبوو ! میوانې کانېش هه

مە جەرو ھە مە نەنگ و ھە مە چىن و ھە مە نەتەو بوون ! ميوانىشى
بە حەد زەربوو.

۴ - دادەنيشتين يەك ناگا نەفەرەك دەھات ، دەيگوت لە زيندانە
مەرەخەس بووم پوئم نە، فەرەن بە خەي سەد ۱۰۰ تەمەنى دادەنا
سەرکەشەفەك، ئەو وەختى سەد تەمەن بە ۵۰۰، ۶۰۰ ئەستا بوو! - زيرەك
ناو بانگى دەسبەاوى دەوواو خەيەكى نەناس و دوور دەن و داواي
يارمەتى لە دەكەن و ئەويش ھە ردەم ئامادەيەو بە خەي پارەيەكى باش
دادەنە و بەشى كەدەكاتەو، لەوش دا ديسان ناوو كەسايەتى خەي
بەكاردەنە، واتە ھە م بە پارەو ھە م بە مەعندەوى يارمەتيان
دەدات!

۵ - دەگەلە پوئى بە كەدەكردەو، ھە رەكەس بە ئەندازەي خەي
۲۰، ۳۰، ۱۰، تەمان كەبراى بەئەي دەكرد. - زيرەك نەك خەي خەيەكەشى
ھاندەدا كەسەخى و دەسبەاوين و يامەرت كەسانى موحتاج دەن .

۶ - خەبەريان دەدا نەفەرەك لە زيندانە، حەسەن زيرەك دەخوازە ،
دەيگوت ئەلى بابەين، دەچووين بە زيندان جا يا بە زەبرى پوئ يا
بە زەبرى زمان يا بەزەبرى كاغەز و ئەيدارە ، نە جاتى دەدا . -
پاشاكان ئەگەر كەسەك لە زيندانەو داواي يارمەتى لەكردەيان ، ئەوا
ئەگەر يارمەتيشان دا. . . ھەي كات خەيان نەدەچوونە بەنديخانەو
كارەكەيان بە نەدەكرد! بەئەم، زيرەك بە خەي دەچيتە بەنديخانەو ھە
رچى بە بکرە بە پارەو بە ھە ر شەو يەك بەي بکرە دەيكات !

۷ - دەئاوا بوو! چەند دەست و ژنبراكانى و برادەرانى وەك ئەو نە
سيحەتى ئەو كەبراىەيان دەكرد، كە حەسەن تە داھات زەرەمواجيبەت
زەرە مەجيبى يەكتەن پەزمەندە بکەن، بەعدەن ئەولادەتان دەبيت ، با
بتەن بەت با ماشەنتەن بە، دەيگوت كۆكەلەم گەگەن ، خوا ئەمنى لەو
حەلەو گەيانەتە ئەو حەلە، ئە ئەو كە خەمى خەمە ، بەراى
ھاوشيرمە لەگەگەم بوو ، شاگردى قاوچى بووم، جارى وابوو باوكم
و براكەنم دەريان دەكەدم ، ئەچووم لە پشەت دەرگاوە
دەپاەامەو ئەلى دەرگاگەم لى بکەو و جەگا نە لەي بخرەوم ! باوكم
گەگەم نادا ، كەم دەرم دەكات، ئەمەن ئاوابووم ، ئەلان بەو مەرامە
گەيشووم دەعەو تەكەبورم لە پەيداىە ؟ ماشەنم بە چىە ؟ سەرەو تەم
بە چىە ؟ ھە رچى مەئەي مەئەي خەيەكە و ھەي خەيەكەش ھە مەئە، ھەيچى
پەزمەندە نەبوو. - پاشاى ئەمە زيرەك زەر دەكراو بوو ، لەخەمى
ئەودا نەبوو شەك بە دوا ئەز ھە بەگەر ! ئەو تە خەم و برادە
داواي لە دەكەن و نموونەي بە دەندەو، بەئەم ، زيرەك ئەبردەوى
خەي لە بىر نە کردەو و بىر لە تەكەبور نەكاتەو، دەگەگەم
گەگەن كە خودا لە و حەلە ھە ژارى و بە پارەيەو مەئەي گەيانەدووتە

ئەمەن پەمخەشە و دەمەو یارمەتی خەلک بەدەم ، ئەوێ من هەمە مەهی خەلکە و هەی خەلکەش ماوەی منە ! بەدەم ، تەکە بورو لوتبەرزە پاشا مەژوویی و ئەفسانەییەکان زەر جیایە لە گەن سادەیی و فرەتەنی پاشای زێرک !

۸ - دەیانگوت خەسەن گیان ئەوێ نە خەشە ، لە نە خەسەنەیی ، دەوویی ئەو نە خەشە مەعلوم دەکرد ، کەیدە خەلکی کۆیە ، هە ر بە نیوبانگ خەسەن زێرکیان بە هە دەاو ، نەیدە ناسین بە پووی خەیی بەی جە بەجە دەکرد ، پووی دکتەری بە دەاو بەدەمی دەکرد ، پیاوێکی ئاوا سەخی بوو . - زێرک کە بیستەبای کەسەک نە خەشە بە خەیی دەچوو دەیدەزییەو دەیبردە لای دکتەرو پارێ دەاو خەمەتی دەکرد !

بەدەمی پاشای ئەمە ئاوا سە خەیی ، شەوانە لە تارانێ پایتەخت وەک پاشا ئەفسانەییەکان بەدوای کوردی خەمان دەگەن او لە میوانخانەیی حەقیقەت کە جیگای دابەزینی کوردەکان بوو ، ناسیاوو نەناس دەیدەزینەو و پارێ میوانخانەیی دەداودە یگوت میوانی منە ، برا کوردەکی دەبردەو ماوەو و خەمەتی دەکرد ، کەم شەو هە بوو میوانی نەبەت ، میوانی بە حەد زەر بوو ، میوان لە کوردستان و لە شیمال و لە نیوتورکان و لە مەنگو و گەورک و لە دیبۆکری فەیزولابەگی وزەمبیلەو ئاغا و عەیت و شارستانی و فەلاح هە مووی دەهاتن ، هە رچی دەهات تاران نەو و ئەیی و ئەوارەیی دەبوونە میوانی زێرک ، ئەمە دەبەتە هەی ئەوێ ناوو دەنگی زێرک جگە لە هونەرماندە ، وەک پیاوچاک و خەرمەندەک بناسر ، بە سەخاو تەو یارمەتی خەلکەش دەداو خەلکەکان لە دوورەو نەشیان دەناسی بەدەم ، وویان لە ماوەی زێرک دەکردوو کەسیان نائومەد نەدەگەنەو ! لە زیندان بەربووی بە پادە ، زیندانێکی بەغەدرگیراو ، نەخەشیکی بە پادە ، بەهاتبەنە لای زێرک یان زێرک بیستەبای کە سەک لە نەخەشەنە لە بەندیخانە پەویستی بە یارمەتی ، زێرک بە زوویی و بەگەرمی بەدەنگیانەو دەچوو ، ئەوێ بە پارێ خەیی بەی بکرا بوایە ، دەیکرد ، ئەوێ بە هەی کەسایەتی خەیی ووی لە کەسانی تر دەنا ، ئەوێ بە هەی لەهاتووی خەیی و دەم وزمانی شیرینەو بەی دەکرا . . دەیکرد ! ئەو پاشایە هە موو توانایەکی خەیی لە خەمەتی براکانی بەکار دەهەنا ، نەیدەپرسی چە حزبەکن ، چ نەتەوتەکن ، چ بنەماوەو عەشیرەتەکن ، چ ئەینەکن ، یاسای ئەو پاشایە لە یارمەتی دانە ئەو خەلکە . . یاسایەکی دادپەرورەو یەکسان بوو ! ئاغا و فەلاح ، شارستانی و لادەیی ، ناسیارو نەناس ، وەک یەک هاوکاری دەکران و ئەزبان لە دەگیرا ! ئەو ئەو کارو کردەوانە بە ئەستی کارو کردەوێ پاشایانە نین ؟ پاشای خەرو بەرکەت ؟

ئەو سەخاو تەیی زێرک پاشا پارکەیی لە کۆو و دەهات ؟

وەک دۆڤێـن .. بـه هـهـی گـهـورـهـی هـونـهـرمـهـندـیهـکهـی زیـرـهـک خـهـی ،
 مانـگـانهـیهـکهـی زـهـر باشـی هـهـ بوـه ، مـیدـیـای زـهـندی خـهـزانـیهـی موـوچـیهـکهـی
 باشـی هـهـ بوـه ، جـیا لـهـوـه زیـرـهـک و مـیدـیـاو تـهـیهـیهـکهـی زیـرـهـک هـهـ فـتـانهـی
 ئـاهـه نـگـهـی تـهـیهـیهـکهـی فـزیهـیهـکهـی نـیـان لـهـ ئـهـستـگـای تـهـیهـیهـکهـی فـزیهـیهـکهـی خـسـوسـی گـهـهـیهـکهـی
 خـاوـهـیهـکهـی (سـابـت پـاسـال) (۲۹) دـهـیهـیهـکهـی نـهـدیـهـکهـی ئـیرـانـی بوـه ، لـهـ
 بـهـرنامـهـیهـی (هـنـرهـای زیـبا) خـهـفـتـانهـی زیـرـهـک و تـیهـیهـکهـی ئـهـن و پـیاو بوـون
 و شـایـیهـیهـکهـی دـهـکردـو کـهـیهـیهـکهـی سـیـش بوـون و گـهـهـرانیـان دـهـگـهـیهـیهـکهـی ایـهـیهـکهـی و بـهـرنامـهـیهـی
 زـیـندووی تـهـیهـیهـکهـی فـزیهـیهـکهـی نـیـان پـهـشـکـهـیهـیهـکهـی دـهـکرد ، لـهـ وـهـش پـارـیهـیهـکهـی باشـیهـیهـکهـی
 دـهـسـکـهـیهـیهـکهـی و تـوـهـیهـیهـکهـی ، بـهـو پـارـیهـیهـکهـی زیـرـهـک ئـهـو پـاشـایـیهـیهـکهـی تـیهـیهـکهـی دـهـکرد . زیـرـهـک لـهـ
 تـارـان لـهـ (تـهـیهـیهـکهـی کـیهـیهـکهـی شـهـخـهـیهـکهـی خـوانـاس) و (سـهـرـهـکهـی هـهـیهـیهـکهـی زـیـکی خـانهـی دانی کورد) و
 (کـهـخـراوـهـیهـکهـی خـهـخـوازی مـهـیهـیهـکهـی کورد) و (وـهـزارـهـیهـکهـی تـی کاروبـاری
 کـهـمـهـیهـیهـکهـی تـی) و (بارـهـیهـیهـکهـی حـزبـیهـیهـکهـی نـهـتـهـیهـیهـکهـی) و (نوـهـیهـیهـکهـی رـایـیهـیهـکهـی تـی حـکـومـهـیهـکهـی تـی
 کوردی) دـهـگـهـیهـیهـکهـی ئـهـگـهـیهـیهـکهـی ر هـاتـو ئـهـوانـیهـیهـکهـی و هـیهـیهـکهـی زیـرـهـک خـهـیهـیهـکهـی نـیـان بـهـدوای
 خـهـیهـیهـکهـی و چـاکـهـیهـیهـکهـی کاربووان ! زیـرـهـکهـیهـیهـکهـی . پـاشـایـیهـیهـکهـی دایـهـیهـیهـکهـی روهـیهـیهـکهـی
 کورد بوـه لـهـ تـارـان ! داد پـهـرـهـیهـیهـکهـی بـهـ هـهـ مووان . ئـهـو پـاشـایـیهـیهـکهـی تـیهـیهـکهـی
 زیـرـهـکهـیهـیهـکهـی چـهـیهـیهـکهـی خـایـاندووهـیهـیهـکهـی ؟ چـهـیهـیهـکهـی دـهـسـهـیهـیهـکهـی لـهـ و سـهـخـاوـهـیهـیهـکهـی تـی و پـیاوچـاکـی و
 خـهـیهـیهـکهـی مـهـیهـیهـکهـی زیـرـهـکهـیهـیهـکهـی سـود مـهـیهـیهـکهـی بوـه ؟ جـهـیهـیهـکهـی ریهـیهـیهـکهـی پـاشـایـیهـیهـکهـی تـی زیـرـهـکهـیهـیهـکهـی .. زیـرـهـکهـیهـیهـکهـی
 یـهـیهـیهـکهـی مـین پـاشـایـیهـیهـکهـی ، جـیا لـهـ پـاشـا ئـهـهـسـانهـیهـیهـکهـی و پـاشـا مـیـژوویـهـیهـکهـی کـان ، جـیا
 لـهـ پـاشـای هـهـ موو و هـات و مـیلـهـیهـیهـکهـی تـان دـهـهـیهـیهـکهـی بـهـ پـاشـاو پـاشـایـیهـیهـکهـی تـیهـیهـکهـی کـیهـیهـکهـی بـهـ
 هـیهـیهـکهـی بـهـ کردـو و پـاشـایـیهـیهـکهـی تـیهـیهـکهـی کـانـیهـیهـکهـی تـی ! ئـهـو پـاشـایـیهـیهـکهـی تـی لـهـ باوانـهـیهـیهـکهـی و بـهـ
 بـهـ مـیرات نـهـمـاوـهـیهـیهـکهـی تـهـیهـیهـکهـی ، بـهـ پـاـیهـیهـیهـکهـی وانی و سـهـیهـیهـکهـی لـهـ شـکـری و شـهـیهـیهـکهـی و
 داگیرکردن و کوشتن نـهـبوـهـیهـیهـکهـی بـهـ پـاشـا ! لـهـ کـهـیهـیهـکهـی بوـونـهـیهـیهـکهـی و یـهـیهـکهـی کـیهـیهـکهـی پـاشـا هـهـ
 بـهـهـیهـیهـکهـی زاردن دا بازی بـهـخـتـیهـیهـکهـی بـهـسـهـیهـیهـکهـی نـهـ نـیـشتـووهـیهـیهـکهـی تـهـیهـیهـکهـی ! مـهـیهـیهـکهـی کـچـهـیهـیهـکهـی پـاشـای
 بـهـ جـهـیهـیهـکهـی نـهـهـیهـیهـکهـی و نـهـ بوـهـیهـیهـکهـی بـهـ زاوای پـاشـاو پـاشـایـیهـیهـکهـی مـهـیهـیهـکهـی رگی پـاشـای بـهـ کـوـهـیهـیهـکهـی
 جـیهـیهـکهـی بـگـهـیهـیهـکهـی تـهـیهـیهـکهـی و . بـهـهـیهـیهـکهـی بـهـ پـاشـا ! ئـهـو پـاشـایـیهـیهـکهـی کـیهـیهـکهـی مـهـیهـیهـکهـی قـبوونـهـیهـیهـکهـی ، مـهـیهـیهـکهـی قـیهـیهـیهـکهـی
 دـهـهـیهـیهـکهـی کـورـیهـیهـکهـی ژیهـیهـیهـکهـی دـهـهـیهـیهـکهـی خـیهـیهـیهـکهـی ، ئـهـو مـهـیهـیهـکهـی قـیهـیهـیهـکهـی دـهـیهـیهـکهـی و دـهـهـیهـیهـکهـی روهـیهـیهـکهـی پـهـیهـیهـکهـی لـهـ
 عـهـیهـیهـکهـی شـق و خـهـیهـیهـکهـی و یـهـیهـیهـکهـی بوـه ، عـهـیهـیهـکهـی شـق و خـهـیهـیهـکهـی و یـهـیهـیهـکهـی ژیهـیهـیهـکهـی و مـهـیهـیهـکهـی قـیهـیهـیهـکهـی و
 جوانیهـیهـکهـی کـانـیهـیهـکهـی هـونـهـیهـیهـکهـی ر هـونـهـیهـیهـکهـی کوردو ناوچـهـیهـیهـکهـی و جیهـیهـیهـکهـی ! ئـهـو بـهـهـیهـیهـکهـی مـیهـیهـیهـکهـی
 کاردانـهـیهـیهـکهـی و یـهـیهـیهـکهـی ئـهـو ژیهـیهـیهـکهـی دـهـهـیهـیهـکهـی خـیهـیهـیهـکهـی و ئـهـو هـهـ موو غـهـیهـیهـکهـی دـهـیهـیهـکهـی بوـه کـهـیهـیهـکهـی لـهـیهـیهـکهـی
 کـراـبوـه ، ئـهـو بـهـهـیهـیهـکهـی مـیهـیهـیهـکهـی کـهـیهـیهـکهـی بـهـ خـهـیهـیهـکهـی شـکـایـیهـیهـکهـی و هـونـهـیهـیهـکهـی مـهـیهـیهـکهـی نـهـدیـهـیهـکهـی
 دا هـهـیهـیهـکهـی روهـیهـیهـکهـی لـو تـکـیهـیهـکهـی هـونـهـیهـیهـکهـی مـهـیهـیهـکهـی نـدانی لـهـ دروست بوـه ، ئـهـو مـهـیهـیهـکهـی قـیهـیهـیهـکهـی دـهـیهـیهـکهـی و
 دـهـهـیهـیهـکهـی روهـیهـیهـکهـی پـاشـایـیهـیهـکهـی لـهـ دروست بوـه پـاشـایـیهـیهـکهـی کـیهـیهـکهـی داد پـهـرـهـیهـیهـکهـی روهـیهـیهـکهـی دـهـیهـیهـکهـی سـبـهـیهـیهـکهـی ! ئـهـو
 کردـو و کـانـیهـیهـکهـی پـاشـایـیهـیهـکهـی نـهـ بوـه ، پـاشـا جـیا لـهـ پـاشـا مـهـیهـیهـکهـی ژوویـیهـیهـکهـی و ئـهـهـسـانهـیهـیهـکهـی
 یـهـیهـیهـکهـی کـان ! ئـهـو زیـرـهـکهـیهـیهـکهـی پـاشـا بوـه ، ئـهـو پـاشـایـیهـیهـکهـی ، کـهـیهـیهـکهـی بـهـ و یـهـیهـیهـکهـی سـم و
 ئـاهـه نـگـهـیهـیهـکهـی پـاشـایـیهـیهـکهـی تـیهـیهـکهـی نـهـبوـهـیهـیهـکهـی بـهـ پـاشـا ، ئـهـو هـیهـیهـکهـی کـهـیهـیهـکهـی و پـاشـایـیهـیهـکهـی تـاجـیهـیهـکهـی
 پـاشـایـیهـیهـکهـی تـیهـیهـکهـی لـهـسـهـیهـیهـکهـی نـهـنا بوـه ! ئـهـو وـهـیهـیهـکهـی بـهـ دـهـهـیهـیهـکهـی تـیهـیهـکهـی پـاشـایـیهـیهـکهـی تـیهـیهـکهـی پـاشـا
 یـانـهـیهـیهـکهـی نـهـ ژیاو لـهـسـهـیهـیهـکهـی کـورسی پـاشـایـیهـیهـکهـی تـیهـیهـکهـی دانی نـیـشت ! ئـهـو کـهـیهـیهـکهـی و تـهـیهـیهـکهـی لاری

پاشایه تی نه بوو، نه و وزیر د سته است و د سته چ پی پاشایه تی نه بوو! نه و لشکرو جب خان و پان وانی له شکرشکمنی نه بوو! نه و هه تا له ژیان دا بوو که سکه ؛ یک جار پی نه گوت ؛ پاشام !! نه و ناوها پاشایه تی د کرد، نه و ب کرد و پاشا بوو! نه و پاشایه هون رمنده (حسان زیرک) بوو! نه و هون رمنده له و کاته دا که له تاران له لوتکه ی هون رو داه نان بوو، له ادیه ی کوردی تاران و هون رمنده د دام زرابوو، میدیای زندی خزانیشی و که خای له ادیه کاری د کرد، هه ردوکیشان هه فتان ب رنام و شاهه نگیان هه بوو له ب رنام ی هون ری زیبای ته له فزی نه تایبته، که د و م م نده کی ئیرانی دایم زرانده وو، زیرک ب خای و میدیای خزان ی ب و هه موو چالاکی هون ری و که م م ای تی ی که هه یان بوو ، گ رمی کی جوان و ب پشین یان خستبوو هه موو کوردستان و شاری تاران ، زیرک ب هون رر ب رزو سنده کوردیه کی هه موو که م م گای کوردی له د وری بزووتنه و ی کی هون ری ب رزی نه ته و یی که کردبوو و، هه روها ی که مین هون رمنده بوو له ئیران و ناوچه که ب هون رر که ی میللانی کوردو فارس و ترک و نازرو ئ رمنه ی و هه موو ئیرانی کانی کردبوو ب هه وا داری خای ، ی که مین جار بوو گ ورترین هون رمنده کوردو ئیران و وژه هات رر له کی ناوا پیر ب بگ ی که تا ئیستا هیچ هون رمنده که نه یگ راو، نادر زیرک له نه و هون رر که یدا ب زمان و زاری هه مووان گ رانی ده گوت و هون ری ده خو قاند و ده نوانده! نه و هه موو هه وادارو گو گری ادیه و نه م هه موو چالاکی که م م ای تی ی زیرک و که پادشایه! وای کردبوو ده زگای (ساواک) ب وردی چاودری زیرک و میدیا خانمی خزان ی بکات، نه نجامی نه و چاودری تونده له ادیه و له نه و خ که نووسه نی اپ رتی زر بوو له س ر زیرک و میدیا خانم ، له کت بی (چپ در ایران ب روایت اسناد ساوک) دا شش له و اپ رتانه ب هاو کراونه ته و و که و تونه ته ده ست ، نه گ ر ب وردی نه م اپ رتانه بخو نینه و ده ده که که ساواک چ ب وردی و ب رده وامی ب دوا ی زیرک و میدیا خانم و بوون! چ دوژمنکارانه هه س و که وت و کاری ادیه ی نه م دوانه یان ب دگومانانه له کدا و ته و، له ی که له اپ رتانه کانی ساواکی کان ناوا باسی هون رمنده حسان زیرک ده کات : (حسان زیرک له مای موز ف ر ح بی بی چنده پرسیار کی له بار ی خ ش و یستی نالیا ح زرت هومای نه و توانای پارتی ده موکراتی له کوردستانی ئیران و) کردو و با و ی خ کی پرسوو له هه س و که وت له گ ل نه و پیوسته ریعای ته خ پارزی بکر و ته و او ی کارو چالاکی نه و پیوسته بخر ته ژر چاودیری و له وانه ی هاتوو چای مای دکت ر شیرازی بکات (۱۹ کت بی چنبس چپ در ایران ب اسناد ساواک) نه و اپ رت ده ری

دخات کە ساواک بە چ شک و گومانەکان و چاودەری زیرەک داکات و چە
اپەرتنوووس داوای ئۆ و داکات کە بە توندی و پارێز و چاودیری
زیرەک بکەر! لێ ئاپەرتەکی تری ساواکیەکان کە باسی میدیای زەندی
دەکات دێ نووسە: (رێژی سەشەممەیی ئابردوو لێ بەرنامەیی) ئێمە و
گوێگرەکان) ی ئادیی تاران کە بە زمانی کوردی بە و دکریت و
پەمامی دکتەر کەمال نە قشەبەندی فەرمانبەری - راهەنی تهران -
کە لێ زەمانی قازی محەممەد یاریدەدەری و زیری بەهداری بوو، بە
ئیمام جومەعی سەلمانی کە مەرماهی سالی ۱۳۳۸ چووێ تە شوروی لێ
ئادیی مەسکو پرەپاگەندی بە سودی سەرربەخەیی کوردستان کردوو و
نامەیی بە ئۆ و ناردوو. (راپەرتنوووس لێ درێژی نووسینەکی دا
دێ نووسە بەرنامە ئێمە و گوێگرەکان بوو بە ئامرازی پەییوێندی
کوردەکانی تاران و عێراق. ئێمە چاودەری کردن و تاوان بە
دروستەردن بە زیرەک و میدیا خانم بەردەوام دێت، هەربە
دەکەونە کەشە دروستکردن بە زیرەک کە هەشتا هە ر لێ ئادیی تاران
کار دەکات، زیرەک .. هونەرمەندەکی ئاسایی نە بوو، جگە لێ وەش لێ
ژگارەکی ئاسایش دا نەها تێوو نەوێندەکە! زیرەک بە و هونەر
سەن و پر لێ داھەنەنەکی گەرم و گوێیەکی زەری خستبوو نەوێندی
کە مەگەیی کوردەواری کپی دواي وەخانی کەماری مەها باد،
گەرانیەکانی زیرەک هەندە سەن و جەماوەری بوون، گەرانی
دەدارییەکانیشی کاریگەری سروودیان هە بوو، هە ر بە یە هونەری زیرەک
ئێمە کی سەرەکی هە بوو .. بە هیوا خستە نەو دێ نەوێ و بەم
بە نە یە وەش خەکی زەر لێ دەوری ئادیی تاران و کرماشان بەگشتی
کە ببوونە و، بە تەبەتیش لێ دەوری هونەری زیرەک. میدیا خانمیش
وێک ژنەکی سەرکەوتوو لێ ئادیی پارسەنگەکی باش بوو بە زیرەک،
ساواک ئۆ و سەرکەوتن و جەماوەری بوونە زیرەک و میدیای بەد
نەبوو، هە ر بە یە ناوڕەکی ئاپەرتە ساواکیەکان زەر بە روونی ئۆ و
نیگەرانی و بە دگومانییە بەرامبەر بە و خانوادەیی دەرەخات!
وێکو دەزانین دوا جار ئۆ و سەرکەوتن و بەختیاریی لێ و خانوادەیی
تەکەدەن! زیرەکیان لێ ئادیی دەرکرد و لێ گەیی میدیای زەندیش
لێکیان جیا کردە و. ساواک چەن تەماشای حەسەن زیرەکی دەکرد؟
حەسەن زیرەک گەورەترین هونەرمەندی کوردستان و ئێران و ناو چەک
بوو، هونەرمەندەک بوو بە هە موو زارە کوردیەکان گەرانی دێگوت،
گەرانی بە هە موو چین و تەمەن و ئۆگەزو ئاستە جیا جیاکان دێگوت،
گەرانی ئاشقانە و نەتەوێی و چینیەتی شەشەری ئایینی، زیرەک
بە هە موو زمانەکانی ئێران و ناوچەک گەرانی دێگوت .. کوردی فارسی
ترکی ئازەری ئێرمەنی و هە تا ئادییەکی عەرەبیش! بەمەش هە موو
کە مەگەیی کوردی خەشیان دەویست و ئێزبان لێ دێگرت! هە

موومیللا تانی ئیران و ناوچه کۆ گوڵیان لێ دگرت و خشیان دویست،
 هه ر بێ یه لێ لکی گرنگی هه بوو لێ دروستکردنی پردی هونری لێ
 نیوان ئهم میللاتانه، بێ نموونه: گهرانی (خان باجی) (۳۰) یه ک
 لێ و گهرانیان یه ک بێ تهکمهکی یه کی چوار زمان ئهرمێنی و ترکی
 ئازری و کوردی و فارسی و بێ ئاوازی کی داهه نهرانی و دنگه کی بێ هه
 شتی دگوتر! زیرک بیهوش کۆ وک پادشایه کی داد پهروهر هه س و
 کۆتی دگرددو و چوو بوو نه و کۆمه گه... جار کی تر هه موو لایه ک
 خشیان دویست. ئهم خهش و یستی و گو لهگرتنه زیر کی کردبوو
 سه رکرده یه کی هونری جه ماوهری! ئهم هه موو داهه نهران و ناوو
 ناوبانگ و خهش و یستی یه کۆمه لانی خهش کی ئهران ساواکی هه نابوو
 مه یدان و خهستبوو یه دزایه تی کردنی زیرک، دزایه تی کردنه ک ل
 تاران و تا سه ر نا به شکله! ئه و دزایه تی کردنه دوا مه رگیشی و
 هه تا ئه ستاش هه ره بده وام!! ئه گه رچی ساواک بێ شه ی دهروونی و
 هونهری و ئا بووری و کۆمه لایه تی و خانوادیه یی و میدیایه یی هه و ی
 ده دا کۆسایه تی زیرک لێ به رچاوی خهش بکات و ئه و خهش و یستی
 بێ سنووری خهش کی لێ به سته نه ته و! به داخ و هه تا ده ده یه ک ل
 مه دا سه رکه وت و ئاسه واری ئهم دزایه تی کردنه تا ئه ستاش بێ ته وای
 به ش نه بوو ته و!! به به ام، ساواک لێ دهروونه و شه ی کۆسایه تی کی
 خاوه نه با و با و نه گه و گه وره ترین هونهرمه ندو کورده ترین کوردو
 سه رکرده ترین سه رکرده ی ده کرد؟! به به ام، زیرک زه ر بێ هوشیاری و
 خه اگری و به رپرسیاری ته و، - بێ ته نیا شه ی ده و ته ی کردو-
 ئازایانه به ره و مه رگ چوو!! (ئه و لێ ئاخیری عومرو په ریمه خه ره کم
 دوو سه گهرانی ئه به ام!! هه نه دم نه ما و به مره و به چه ژه ره گ
 !؟) (۳۱) خوه نه د واری به به ز... ئه و هونهرمه ندی لێ پایته ختی ئیران
 بێ شایانه دزیا و شایانه یارمه تی خهش کی ده دا؛ ساواک ئه مه ی به ده
 نه بوو، چه نه زیرک لێ پا هه موو ئه مان ده هه یه کی گرنگی سه ره
 ده دانه و گه شه کردنی هه سته کوردا یه تی بوو لێ ئیران! بێ تابه ت
 ئیران... هه ر زیرک بێ هونهره کی گه شه ی به بواری ئه ده به ش بوو،
 چه نه نگی زیرک و به زاوته و شه ی به دوا ی ده هه نا، چاپکردنی
 کته بی (چریکه ی کوردستان) ئه و کاریگه ری ئه ده به یه بوو لێ نه و نه دی
 ئه ده بی کوردی ده کۆ زیرک دروستی کرد، استه به به رچاو چریکه ی
 کوردستان ژیا نه نام یه هونهرمه ندی هه ژارو به کۆسه و ژیا نه کۆ په
 ل هه ژاری و به رسیه تی و ده ره ده ری! به به ام، به زمانی کوردی بوو
 .. چاپکرا و به او کرایه و، کۆ ئه و یه من به زانم و وک میدیا خانم
 ده نووسه... یه کۆمه یه کوردی بوو چاپکرا و به او کرایه و لێ ئیران
 به شیوه یه کی ئاشکرا، کۆ وک به سه ده ده کانه خوه نه دوارو شاعیره
 به شنه یران زه ره به ته نه یه ته و به دوا ی ده ده گه نه ان، دوا جار ساواک

بـا وکردنـ و کـی اگرت ! خـک دـستاو دـست لـکیان وـردـگرت و وـک
 کتـبـکی خـشـویست و قاچاغ و پـ مـترسی دـیا نخوـندـ و ، جگـ لـ
 مانـ هـ مووی ، زیرـک ناوـکی بـ کتـبـ کـ هـ بـژاردبوو.. هـ
 رتـ نیا ناو لـنانـکـی بـ خـی (ئاـا هـ بـکردنی شـشـک بوو !!)
 چریکـی کوردستان .. لـ چریکـدا مـبـستی دـنگی بولبولئاسای خـی بوو
 بولبولی کوردستان ، دـنگی ئارـزوو خواستی میلـتی کوردبوو ! کـ
 دـچریکـندـ و - دـخوـندـ لـ ئـسگـی اـدیـی تاران - لـ کوردستانیش
 مـبـستی هـ موو کوردستان بوو .. نـک - استان کردستان - کـ مـبـست
 لـی شاری - سند - سـنـنـدز - ی خـشـویست ، کـ حکومـتی ئـران
 دـیویست لـ زیهنیـتی خـکی کورد ئاوای تـمار بکات ، ئـستا کتـبی
 چریکـی کوردستان وـک یـکـمین کتـبی کوردی و کتـبـکی ئـدی و
 هونـری لـ ئـران چاپ دـکر و بـاو دـبـتـ و ، خاوندـکـی
 هونـرمـندی گـوری کوردستان و ئـران و ناوچـکـ و شاعیری شیعی
 گـرانی و نووسینـوی ژبانی خـی بـ شیعر ! حـسان زیرـک ! ئـو
 حـسان زیرـکـی ئـران دـیویست بـ بـرژـوـندی خـی بـ کاری بـبـ ؛
 کـچی ئـو ئـرانی بـ مـبـستی خـی بـکار هـنا ، وـک ئـوی میدیا
 خانم دـد : پاش ئـوی چریکـی کوردستان چاپکراو بـاو بووـ و ،
 ساوک بـ زیرـکـی دـد : ئـو فـلتان لـ ئـمـ کرد !! دواى ئـو
 کتـبـکـ قـدـغـ کرا . ئـستا ساواک ئاوا زیرـک دـبـند
 .. هونـرمـندـکـ لـ لوتکـی داهـنان و هونـری هـ موو ئـران !
 پاشایـکـ لـ تاران پاشایـتیـکی گـرم دـکات ! نووسـرو شاعیرـکـ
 کتـبـکـ بـ ناوی (چریکـی کوردستان) چاپ دـکات و بـاو
 دـکاتـوـ.. لـ ئـران ئـرانـکی کپ و بـ دـنگ لـ ووی بزاوتی
 کوردایـتیـو ! زیرـک ئـمانـ هـ مووی بـ ئاشکراو بـ دـنگی بـرزو
 بـ بـرچاوی دنیاو دـکات (۳۲) و هـ رساواکیش کاردانـوـکانی لـ
 نیو کـمـی کوردـواری دا دـبـند و دـزانـ زیرـک فوو لـ چ ئاگرـک
 دـکات ! هـ ر بـیـ زـر بـ پـلـو بـ ناشیرینیـو زیرـک لـ و لوتکـ
 بـرزی هونـرـو . لـ تارانی پایتـخت دـگـ یـنیتـ کانی مـلا
 ئـحمـدی سـر سنوورو دوور دـست و وازی لـنا هـند تا بـ دـنگی
 دـکات و دـیباتـ سـر ناـشکـنی سـر بـرز ، چـن زـر جار لـ کانی
 مـا ئـحمـدیش هونـرمـندان و شـنـیرانی ئـرانی دژ دـوـت لـ
 چایخانـ کورسی و مـزـشکاوـکـی زیرـک کـدـبوونـو و پـرـیان بـ
 هونـری دژ دـوـت دـدا ؟

ئیتر زیرـک چرایـکی گـش بوو بـردـمی کـمـگـای کوردـواری و ئـرانی
 ووناک دـکردـو ؛ ساواک ئارامی نـما بوو ! زیرـک هـ ر کارـکی
 دـکرد .. لـیان تـک دـدا ! پاش دـرکردن لـ اـدیـی کرماشان ، زیرـک
 لـ سـقز میوانخانـی سـ ئـستـری دانا و جار جار گـرانیشی تـدا

دښگوت ، دريانکړد لږو ! چوو قټټا ته ش و چايخان يې کي دانا له گډه بېرته زک ! له وښيان دکرکړد ! چوو کاني مټټا ئه حمدا ، هڼدښيان کښه بې دروست کردوو هڼدښيان له ددا .. تا کار گډيشته ئو وې له ژاندارمرۍ بې ئاشکرا پښيان گوت : چي ددکي له م چټټوانيه ټټه دشتکوژن !!؟ ئو وښيان له تښکدا ، ئه شوښني زيرک د يوېست کاسبي ته ددا بکات ! دواچار هيچ هونډرو کارو کاسبي و پوښکيان بې ددسته و نه هښته !! ئو و ټټه ژانډ بوو له و زه ماني پيري له نه و گډرانيه کاني دا هاواري دکرکړد : جهم نيه ته ددا بسر وم خاکم بې سر بې لانه خم ؟ بې يارو هاودم بې مټي و مټيخان خم ؟ دواي ئو دټټه : شرابي ددستي دوښر بې ، ژهرې ئه ژديهاي حوسر بې ، دښخم و قسته سر بې ؟ بې دوا چار ئو بې ج و بې ما ئو و ژهره يان په ددا ک قسته سر بوو !! ک زيرک بې و ژهره نه خښ ددکو و ، ساواک له سر زاري د کتررکان وای بېاو ددکاتو و ک زيرک (سرتاني جگر يته!!) (*۳۳) دکتررکان استيه کي بې کس و کاري ناټن ! ئو قسې ئو ژنه يې ک له نه خښخان ، ا بې خانم ددباته ژررزمينه کو و پي دټټه ؟ زيرک هونډرم نديکي گډور يې و بې کس ، ژهرې دراوت ته ! دکتررکان استيه کتان پي ناټن ! با خوښدکي بزر نه بې !!

بېرته .. بېم شوه يې دوا پږدې گډور ترين هونډرم ندي کورد ، ک ټټه ژگارک پاشايان دژياو پاشايان چاکي له گډه خټک و براکورد کاني خم مان دکرکړد له تاران! پښجرې ژياني پږدکي دادرايو !!

سرنج و تبيني و سرچاوگان:

- (۱) ئم وتې بې نرخي زيرک له کاسيتي ناسراو بې کاسټي ئبوو سباح دا هاتوو. (۲) سيري سايتي ټټه هه ټات - بېکان بک .
- (۳) زيرک له پاشايته تاران و دواچار ددټت بې چايچي له کاني مټټا حمدا. (۴) مادر زاد- بابا تاهير له چوارينه يک دا ددفرموو - ئو عشقي من له له دايکبونم و هه م.
- (۵) بږدي مراز - له ميژودا باسکراو ک پاشادادپږوررکان ، له شوښکي ديارۍ کراو نزیک کښکي پاشا ديارۍ دکرکړد هاوتې غډرل کراوو خاوان داخواري دچوو له سر ئم بږد دادنيشت و هه تا داخواري کي جې بېچ دکرکړا. (۶) ئم ټټه نام خوښدني وې ټټه ژانې ميديا خانم نيشانې هوشيارۍ و بېدوا داچووني هه وائ ټټه شنبيري و هونډرو ک مټاي تپي ، له ما ټټه زيرک دا.

(۷) زیرک ل ناخوو خئی لوو هه بواردبوو ک تئا دنگخشک و گرانیبژک بخت، ئو مرڤکی خاوڼ پيام بوو هه ستي ب رپرسياري تي دکرد برامبر ب ميلل تکي هه رب ي ل ناخوو پاشايان هه س و کوتي دکردو هونرم ندان خزم تي ميلل تي دکرد. (۸) چاوپکک وتنکي قيدي ي ل ل گگ رابيع خانمي دوا خزاني زیرک ل ۲۰/۷/۲۰۱۰ دا.

(۹) چاو پکک وتنی مامستا محم د مزانى لگگ ميدياخنم خزانى زیرک ، سيري سايتى ژ هه ات - بکان بک، مامستا برايمى فرشى . (۱۰) زیرک هه رل مندايي وو ب و هه موو هه ژارى و ددرى سري وو ، هشتا خاوڼ کساي تیک بوو ، هه موو شتکي ب پار ن کردوو.

(۱۱) ميرزا کریم خشناو برگى دوو م - هه ندک ل ب س رها تکانى زیرک ۱۹۸۶ (۱۲) بازرگاني ئاواز - کسانک بوون ل و ات دگگ ان و دنگخشکانيان دبروو گرانيان ب تمارد کردن و پار يکي باشيان ددان و گرانیکانيشيان ب او د کردوو.

(۱۳) دواچار زیرک ل مرامى د و ات گيشتبوو ، ب ي ئازارو هه ژارى هه بژاردوو ن چوو ژر بار و هشاران ب ر و م رگ چوو، گرانیکانى سانی دوايى پڼ ل ددر دى زیرک (شش درم گراو ب د ستي نرد وو) و زرى تر. (۱۴) زیرک ل ساى ۱۹۵۸ تا ۱۹۶۲ ل تاران بوو ، ب ي پاشاي تیککي د ک و ت ئو و سالا ن.

(۱۵) مامستا محم دى مزانى نووسارو و برگى گور ي ژهه اتى کوردستان چن د چاوپکک وتنکي گرنگى ل گگ کسانى نزیک ل زیرک کردوو ، زر نهه نى ژيانى زیرکي ب د ست ه ناو. (۱۶) مام على ياسم م نى خزمکي نزیکى زیرک و ل چاوپکک وتنکي مامستا محم دى مزانى زر نهه نى ژيانى زیرکي ئاشکرا کردوو.

(۱۷) کاک مين - براگ ور ي زیرک . (۱۸) مواجيب - مووچ ، مانگان.

(۱۹) ل ساى ۱۹۶۰ سابت پاسال ک د و م ندى کى ئرانى بوو ت فز ندى کى خسوسى دام زران و برنام يکى هه بوو ب ناوى - هنرهای زیبا - زیرک خى تيپککي هه فتان ئاهه نگى تدا دگراو ب تمارکراوى ب او دکراي وو و و اجکى زرى هه بوو، ل و برنام يک زیرک ديان گرانى و ئاهه نگى تمارکراوى ت ل فز نى هه ي ، ب داخ وو تائ ستاه واک ل و کاسيتان و ني !! (۲۰) موسافير خانى حقيق ت ل تاران وک ئوتل شمال الکبرى ب غداي و کردکان ل وو داد ب زين .

(۲۱) برايمى فرشى مامستايکى نووسارو شان کار و يکيک ل و بزانى وک د ن ئرشيفکى د و م ندى زیرکى هه ي و کارى

زیری ب هونری زیرک کردوو. (۲۲) سړکشف - شوینی ککردنوو ی یارم تی ب کسانی لققوماو.

(۲۳) کاغزی ئیدار - زیرک ب هوی هونرمندی و کسای تی خییوو دست و ناسیاری زر بوو ل دایرکانی دوت کاتی پیویستی ووی لددان و ب کسانی پیویست نام و نامکاری بکار دهننا. (۲۴) پسمند - پزمند - پاشکوت .

(۲۵) معلوم دکرد - وات زیرک ئ و کسای دبینی و دیزانی پیویستی تی ئوسا یارم تی ددا، ئوو ب ئومان دبات ک کسانک دسافی زیرکیان بکارهنبابی و بففل داوای یارم تیان کردب، ئیتر زیرک پیویست ب ناسین و بینینی کسای محتاج بوو . (۲۶) ئوکسای ناوی ل ژنام ب اوکراوتوو ک پیویستی ب یارم تی هه ی، برای بزم مامستا عزیز شایخی یو وایزنام جارک مامستا خشی باسی کردوو ک زیرک یارم تی براکای داو .

(۲۷) بدوا داچوون - وشکی دوت و برپرسکان کات ل رژنام بابتکی پیویست ب دسایاتی ئوان ب او دکرنتوو ب دواي هه و کدا دچن و جار ساری دکن. (۲۸) ئایش - خزگ ، ووی دنا .

(۲۹) سابت پاسال خاونی ته له وزیونی کوردی شه وی پینجشه ممانه ده ریشتن له ئیستگه ی هونرهای زیبا به رنامه مان ده دار به رنامه ی کوردی حه سه ن به دایره و به گرانى ئمه ش حه وت هه شت پیاو وژن به لیباسی کوردیه وه به ده ستوری س رانی خمان هه ده په رین، خه لک زریان پی جالب بوو زریان پخش بوو! ئه و قاوه خانه ی له تاراندا ته له وزیونی بوو ، دوو یان سی قاوه خانه پ ده بوو له خه لک، ته له وزیونیش ل ن و تاران هه تا که رج کاری ده کرد زیاتر کاری نه د کرد! له و قاوه خانانه ئه وشه وه چای له په ناباتکه وه ده چووه چوار قران ئه ونده به رنامه کوردی ک یان پ خش بوو.) دب ب چند ش و ئاهه نگیان گاب و ئستا چند ئاهه نگی تلول فزیلی زیرک و تپککای بت مارکراوی ل لای خلک بت ؟؟ (۳۰) زر بی گرانیکانی زیرک هه ندکی ک مای تی و پک وو ژیانى میلل ت جیا جیاکانی ئیرانی هه ی ، چن جگ ل برزی هونرر ک ل ن و هونرمندانى س ردم ، ب نمون : گرانى خان باجی حسان زیرک . لس ردمى کنا . نووسینی م ولود ئیبراهیم حسان ل سایتى - دنگ کان - بخونوو .

(۳۱) ل کاسه تی ئبوو سباح هونرمند حسان زیرک ک قسم دکات ئگر بروردی گوئی ل بگری و لکی بدیتوو ، چاک بت د رددک وو ک حسان زیرک و سیات دکات و خودا حافیزی ل خلک و هونرو ژیان دکات!! . خودا حافیز خکی هه و ر خودا حافیز !! (۳۲)

است چـند حزب و کـخراوی نهـنی لـ ئیران هـه بوون ، ئـو سـردمـ بـام ، هـیچـیان کـاریگـری زیـرک و هـونـری زیـرکـیان نـبوو ، ئـوان بـ نهـنی کـاریان دـکرد و زـر بـ پارـزیش، بـام؛ زیـرک بـ ئـشکراو لـ اـدیـو و تـفـزیهـنـو و هـونـری خـی بـاودـکردـو و هـونـرک ..میلـت پـسند .

(۳۳*) سـر تـانی جگـر : پـاش ئـوی کـ زیـرک ژـهرخواردوو دـکر ، ساواک هـه ر بـدوواپـو دـبـت ، تا ژـهرکـ کاری لـدـکات و پـویستی بـ نـخـسخانـو نـشتـرگـری دـبـت ، بـام ، دـستی دـستی پیدـکن و بـ بیانـی نـبوونی تـختی خـوتن ماوـیک ای دـگرن و دواجار کـ کار لـ کاردـتراز ، نـشتـرگـری چاوبـستی بـ دـکن و دنیای لـ پر دـکن کـ سـر تـانی جگـری تی و ئـوش هـی ئـویـ زیـرک زـری عـرق دـخواردـو !! ئـوش بـ ئـوی تاوانـکی خـیان بشارنـو ، ئـگر کـم کـمـش باسی ژـهردـهات! ئـوا ساواک دیسان ناوی کـسانـکی دـهـناو دـیویست فتنـی کـمـایـتی دروست بکات و دوو چـکـ بـبـردـک بـکوژ ، هـه ربـی تا ئـستاش ئـم بـا دـبردنـ هـه ر کاری گـری ماو .